

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **D. L., s. r. o.**, zastoupený JUDr. Evou Koubovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, Vinohradská 6, proti žalovanému: **Celní ředitelství Praha**, se sídlem Praha 1, Washingtonova 11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2003, č. j. 38 Ca 285/2001 - 47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 1. 2001, č. j. TOJ-933/2000, rozhodl Celní úřad Praha V. tak, že žalobce se dopustil porušení celních předpisů tím, že způsobil, že mu bylo propuštěno zboží na základě nesprávných údajů uvedených v příloze 1/1 až 1/9 tohoto rozhodnutí. Za uvedené porušení byla žalobci ve smyslu ustanovení § 299 odst. 1 písm. a) celního zákona uložena pokuta ve výši 150 000 Kč. Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 3. 2001, č. j. 2675/01-01 rozhodl tak, že snížil uloženou pokutu na 100 000 Kč.

Žalobce napadl citované rozhodnutí žalovaného včas podanou žalobou, neboť se domníval, že byl zkrácen na svých právech a že správní orgán posoudil věc po právní stránce nesprávně a vydal rozhodnutí, které je nezákonné a nepřezkoumatelné. Žalobce předně namítl, že podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí byl protokol o zjištěném celním deliktu sepsaný Celním úřadem Praha I. dne 22. 9. 2000 a následně postoupený k projednání možného celního deliktu Celnímu úřadu Praha V. Zároveň však probíhalo u příslušného celního úřadu daňové řízení, jehož předmětem bylo zjistit, zda bylo zboží chybně zařazeno a zda v důsledku tohoto chybného zařazení zboží nedošlo k daňovému

úniku. Toto řízení nebylo pravomocně skončeno, bez dalšího tedy nelze jeho výsledek předjímat a předpoklad, že žalobce zboží nesprávně deklaroval, a že způsobil celní dluh, nelze brát jako základ pro rozhodování o celním deliktu a příslušné sankci. Podle názoru žalobce rovněž nebylo jasné, jakými konkrétními úvahami se při určení pokuty celní orgán řídil, a v jakých rámcích se jeho rozhodování pohybovalo; úvahy celního orgánu byly pouze obecné, bez vazby ke konkrétnímu případu. Ke všemu je v rozhodnutí uvedeno, že celní úřad byl při úvaze o výši pokuty v neposlední řadě veden částkou, o niž byl zkrácen celní dluh. Vzhledem k tomu, že nebylo nade vší pochybnost zjištěno, zda zboží bylo či nebylo účastníkem správně zařazeno, a jaký únik na cle a dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) byl případně způsoben, nebylo zřejmé, k čemu správní orgán při stanovení výše pokuty přihlížel. Podle názoru žalobce byla výše sankce založena na libovůli celního orgánu nebo na pouhém předpokladu chybného zařazení zboží žalobce, kterýžto postup považoval za nezákonný. Ke všemu považoval za zcela nesrozumitelné, že celní orgán prvního stupně při uložení pokuty 150 000 Kč přihlédl vedle výše rozdílu na celním dluhu zejména ke složitosti zařazení dovezeného zboží do celního sazebníku, kdežto celní orgán druhého stupně dospěl k závěru, že zařazení zboží do celního sazebníku složité není a pokutu s přihlédnutím mimo jiné k výši rozdílu na celním dluhu snížil na 100 000 Kč. Žalobce poukázal i na postup žalovaného, který, podle napadeného rozhodnutí, při stanovení výše pokuty nemohl pominout, že u žalobce se nejedná o ojedinělé porušení celních předpisů. Žalobce v této souvislosti uvedl, že je mezinárodní zasilatelskou společností s více než 45 000 celních deklarací ročně, takže je velice pravděpodobné, že se může dopustit porušení celních předpisů vícekrát než běžná fyzická nebo právnická osoba, přesto jeho chybovost tvoří méně než 1 %. Zároveň upozornil, že je při své činnosti povinen řídit se pokyny a instrukcemi svých zákazníků a od těchto pokynů se nemůže odchýlit a např. zařadit zboží do jiné podpoložky celního sazebníku, než vyplývá z podkladů předložených zákazníkem. Žalobce rovněž poukázal na to, že již není možné nade vší pochybnost zjistit, jaké zboží bylo skutečně vezeno, a že celní úřad, pokud měl pochybnosti o celním zařazení zboží, měl ověřit, i např. odebráním vzorků a kontrolou zboží, správnost údajů na celním prohlášení. V uvedeném případě celní úřad po ověření údajů uvedených v celním prohlášení zboží propustil do navrženého režimu, přičemž plně akceptoval celní zařazení zboží, jak je navrhl deklarant. Konečně napadenému rozhodnutí žalobce vytýkal formální vadu, neboť v jeho písemném vyhotovení není v rozporu s § 47 odst. 5 správního řádu uvedené jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby, která rozhodnutí podepsala, když je zřejmé, že podpis na rozhodnutí nenáleží ani řediteli ČR, ani vedoucímu právního oddělení celního ředitelství. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí vydané v prvním stupni zrušil, věc vrátil k dalšímu řízení, a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 18. 12. 2003, č. j. 38 Ca 285/2001 – 47, žalobu zamítl. V odůvodnění předně odmítl žalobní námitku, že není možno předjímat výsledek dosud neskončeného daňového řízení, a ještě před jeho ukončením rozhodnout o celním deliktu, neboť v daném případě se jedná o dvě na sobě zcela nezávislá řízení, přičemž řízení o celním deliktu nemusí nutně navazovat na rozhodnutí v daňovém řízení, t. j. na rozhodnutí o doměření cla a DPH. Pro posouzení věci je rozhodující to, že je dostatečně prokázáno, že zboží bylo deklarantem v odstavci 31 celního prohlášení nesprávně popsáno a v odstavci 33 nesprávně zařazeno, a že zde uvedená podpoložka neodpovídá celnímu sazebníku. Z obsahu správního spisu je zřejmé, jaké zboží bylo dováženo. Soud v této souvislosti uvedl, že celní orgán si otázku výše celního úniku, k němuž došlo v důsledku nesprávného zařazení zboží, může posoudit jako otázku předběžnou. Soud rovněž konstatoval, že žalovaný výši pokuty dostatečně podrobně zdůvodnil, přičemž

nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení, neboť své správní uvážení o výši pokuty opřel nejen o obecné úvahy o potřebě preventivního působení postihu za celní delikt a potřebě zajištění společenských zájmů, ale rovněž o konkrétní rozhodné skutečnosti případu, kdy hodnotil nejen výši, o niž bylo kráceno clo a DPH, ale i skutečnost, že k nesprávnému uvedení údajů ze strany žalobce nedošlo za účelem zkrácení daně. Náležitě odůvodnil, proč rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve výši pokuty změnil, a proč jím stanovená výše pokuty se jeví jako přiměřená a splní výchovný účel. Podle názoru soudu není napadené rozhodnutí zmatečné a nesrozumitelné proto, že správní orgán prvního stupně při stanovení pokuty ve výši 150 000 Kč uvedl, že přihlédl „ke složitosti případu“, a že žalovaný, ačkoliv výši uložené pokuty snížil, naopak zařazení zboží v předmětných dovozech za složité nepovažuje. Snížení pokuty napadeným rozhodnutím žalovaného přes odlišný názor na složitost zařazení dováženého zboží do podpoložky celního sazebníku je v odůvodnění tohoto rozhodnutí řádně zdůvodněno. Důvodnou soud neshledal ani námitku žalobce, že mu při stanovení výše pokuty bylo přítěžující okolností, že je mezinárodní zasilatelskou společností se značným počtem zákazníků, zastupující ve značném množství celních řízení. Z ustanovení § 105 odst. 4 celního zákona vyplývá, že žalobce jako deklarant odpovídá za správné zařazení zboží do odpovídající podpoložky celního sazebníku, a bylo na něm, aby si obstaral za tímto účelem dostatečné informace. K tvrzení žalobce, že v současné době již nelze zjistit, jaké zboží bylo skutečně v daných případech dovezeno, soud uvedl, že obsah jednotlivých celních deklarací a k nim přiložených dokladů, zejména faktur vystavených dovozcem a vyjádření příjemce, potvrzují, že v daných případech nebyly dováženy „léky“, které náleží do položky celního sazebníku 3004, ale roztoky či obdobné přípravky na kontaktní čočky náležející do podpoložky těchto sazebníků 33079000, tak, jak je uvedeno ve výše citovaných rozhodnutích správních orgánů obou stupňů. Ověřovat správnost údajů následnou kontrolou celním úřadům umožňuje ustanovení § 127 odst. 1 celního zákona. Úvaha žalobce ohledně dalších povinností celního úřadu v případě pochybností o správnosti údajů, se i soudu jevila jako účelová. Celní úřad přijal úplné celní prohlášení a zboží do navrženého režimu propustil. Následná kontrola po propuštění zboží byla prováděna podle ustanovení § 127 celního zákona za účelem přesvědčení se o pravdivosti údajů uvedených v celních prohlášeních, ve lhůtě stanovené pro úschovu dokladů. Za důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí však soud nepovažoval ani námitku týkající se toho, že napadené rozhodnutí odporuje § 47 odst. 5 správního řádu, neboť neobsahuje jméno, příjmení, funkci osoby, která rozhodnutí podepsala. Soud totiž dospěl k závěru, že ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu stanoví pouze formální náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí, přičemž správní řád nezakotvuje, že by nedostatek těchto formálních náležitostí způsoboval neplatnost správního rozhodnutí (na rozdíl od úpravy podle § 31 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb.). I pokud by písemné vyhotovení rozhodnutí podepsala neoprávněná osoba, neznamenala by tato skutečnost, že se jedná o akt neplatný, nicotný. Soud konečně dospěl k názoru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné ani pro „nesrozumitelnost“ výroku, jak namítala zástupkyně žalobce u ústního jednání před soudem. Výrok napadeného rozhodnutí mění toliko výši pokuty uložené rozhodnutím správního orgánu prvního stupně, a nikterak se nedotýká dalších výroků tohoto prvostupňového rozhodnutí.

Proti citovanému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodů jeho nezákonnosti, neboť soud věc v předcházejícím řízení nesprávně právně posoudil, a také proto, že soud měl napadené rozhodnutí zrušit z důvodu žalobcem namítaných nedostatků při zjišťování skutkové podstaty věci. Podle názoru stěžovatele správní orgány nedostatečně posoudily, zda došlo v uvedeném případě k nesprávnému zařazení zboží, když vycházely při svém rozhodování o celním deliktu pouze z protokolu o zjištěném celním deliktu. Stěžovatel nepochybnuje, že daňové řízení a řízení o celním

deliktu jsou samostatná řízení. Pokud však vedle sebe probíhají tato dvě řízení, musí být v každém z nich přesně a úplně zjištěn skutkový stav věci. V uvedeném případě nebylo náležitě zjištěno, jaké zboží bylo v konkrétních případech skutečně vezeno, zejména, zda spolu s roztoky na kontaktní čočky byly vezeny nějaké léky a jaké konkrétně, když z pokynů příjemce zboží vyplývalo, že předmětem dovozu byly v některých případech léky. Při ústním jednání ve věci stěžovatel k dotazu soudu navrhoval, že k těmto okolnostem by se mohl nejpřesněji vyjádřit příjemce zboží, soud se však s tímto návrhem nijak nevypořádal. Navíc i žalovaný při soudním jednání uvedl, že při posuzování skutečnosti, jaké zboží bylo vezeno, vycházel žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně, z vyjádření příjemce zboží, že vesměs (t. j. nikoli výlučně) byly dováženy roztoky na kontaktní čočky. Pokud je stěžovatel trestán za nesprávné zařazení zboží, musí být náležitě a nepochybně zjištěno, jaké zboží bylo skutečně dovezeno a do jaké položky celního sazebníku má být toto dovezené zboží zařazeno. Dle názoru stěžovatele trpí napadené rozhodnutí žalovaného také formální vadou, když v jeho písemném vyhotovení není uvedeno v rozporu s ustanovením § 47 odst. 5 správního řádu jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby, která rozhodnutí podepsala, když je zřejmé, že podpis na rozhodnutí nenáleží řediteli ČR, jehož jméno a funkce jsou na rozhodnutí předtištěny, ale jiné osobě, jejíž jméno ani funkci nelze z rozhodnutí zjistit. Ze systematického začlenění tohoto ustanovení do § 47 správního řádu je zřejmé, že uvedení oprávněné osoby má z hlediska zákona stejnou důležitost jako uvedení orgánu, který rozhodoval, či výroku rozhodnutí. Dle názoru stěžovatele není rozhodující, že správní řád výslovně neuvádí, že by nedostatek formálních náležitostí rozhodnutí stanovených v § 47 správního řádu způsoboval neplatnost tohoto rozhodnutí, když tento důsledek je zřejmý ze smyslu zákonné úpravy. Namítá dále, že stejně tak by se nemohlo jednat o rozhodnutí, pokud by chyběl výrok či jiná náležitost uvedená v § 47 správního řádu, aniž by toto rovněž bylo výslovně uvedeno. Stěžovatel poukazuje i na další nedostatek napadeného rozhodnutí, kterým se měl soud zabývat a rozhodnutí zrušit i bez návrhu, a to, že výrok rozhodnutí je neurčitý a neúplný. Rozhodnutí celního orgánu prvního stupně o uložení pokuty bylo učiněno jedním výrokem ukládajícím pokutu a určujícím její výši, splatnost a místo plnění. Jestliže žalovaný takové rozhodnutí změnil a pokutu snížil a ostatními částmi měněného výroku celního orgánu prvního stupně se ve svém rozhodnutí nezabýval, pak není z tohoto jeho rozhodnutí zřejmé, jak o těchto ostatních částech rozhodl, tedy jak rozhodl o jednání, za které je pokuta uložena, o splatnosti pokuty a místě placení. Vzhledem k tomu, že změněný výrok nahrazuje původní rozhodnutí, musí obsahovat veškeré náležitosti rozhodnutí správního orgánu. Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2003, č. j. 38 Ca 285/2001 - 47, zrušil a věc vrátil příslušnému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný, s ohledem na to, že kasační stížnost pouze opakuje skutečnosti již uvedené v žalobě, nepovažuje další vyjádření za potřebné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z formulace stížnostních bodů vyplývá, že stěžovatel podal kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovateli jako deklarantovi bylo v letech 1996 – 1998 na základě jednotných celních deklarací (JCD), podrobně označených v rozhodnutí správního orgánu prvního i druhého stupně, propuštěno do režimu volného oběhu zboží, přičemž následnou kontrolou bylo zjištěno, že v daných JCD došlo ze strany stěžovatele k pochybením. Z protokolu o podaném vysvětlení sepsaném s příjemcem, jednatelkou společnosti O. D. s. r. o., vyplývá, že u sazebního zařazení vycházela tato společnost z povinné registrace těchto přípravků u SÚKL (Státního ústavu kontroly léčiv), kde byly tyto registrovány ve skupině léčiv, tzn. stejně jako kontaktní čočky. Z protokolu o zjištěném celním deliktu sepsaném Celním úřadem Praha I., Inspektorátem celní a finanční stráže, dne 22. 9. 2000 se pak zjišťuje, že u 11 případů v odstavcích 33 dotčených JCD je uveden zbožíový kód 300490 99 nebo 300490 19, a v odstavci 31 JCD u 8 z těchto případů je uvedeno označení „roztoky na kontaktní čočky“ a u 3 z těchto případů „léky“. Dle přiložených faktur se ve všech případech jednalo o roztoky na kontaktní čočky. V protokolu o zjištěném celním deliktu uvedený orgán dále uvedl, že dle ustanovení celního sazebníku a Všeobecného pravidla 1 pro interpretaci Harmonizovaného systému měly být roztoky na kontaktní čočky zařazeny do podpoložky 3307 90 00 celního sazebníku a nikoliv do podpoložky výše uvedené. Toto pochybení stěžovatele bylo doplněno ještě o skutečnost, že ve dvou případech nebyly zahrnuty do celní hodnoty náklady na dopravu zboží ze zahraničí. Zboží bylo propuštěno do volného oběhu na základě nesprávných údajů v JCD, a tím došlo ke zkrácení cla v celkové výši 69 159 Kč a nedoplatku na DPH v celkové výši 2 093 559 Kč, t. j. celkem na cla a DPH 2 162 718 Kč. K dané věci zaslal dne 19. 12. 2000 stěžovatel Celnímu úřadu Praha V., jemuž byla věc postoupena k doměření celního dluhu, vyjádření, v němž uvedl, že sazební zařazení zboží vždy provádí podle dokladů doprovázejících zboží (dispozice odesílatele, obchodní faktury, přepravní listy), a zejména podle instrukcí z avíz příjemce zboží. Vzhledem k tomu, že se jedná o zboží, k jehož posouzení je zapotřebí vysoké odborné specializace, stěžovatel respektoval při zařazení zboží plně přání příjemce zboží. Současně poukázal na to, že dle obchodních faktur k jednotlivým zásilkám byly vezeny různé druhy zboží a léků, nejen roztoky na kontaktní čočky. Celní úřad Praha V. pak stěžovateli rozhodnutím ze dne 16. 1. 2001, č. j. TOJ-933/2000, za výše uvedené pochybení uložil pokutu ve výši 150 000 Kč. V odvolacím řízení změnil žalovaný napadené rozhodnutí tak, že uloženou pokutu snížil na 100 000 Kč; jinak ponechal rozhodnutí nedotčeno.

Stěžovatel se předně domnívá, že Městský soud v Praze v předcházejícím řízení nesprávně posoudil jeho námitku týkající se nedostatků při zjišťování skutkové podstaty, když správní orgány nedostatečně posoudily, zda došlo v uvedeném případě k nesprávnému zařazení zboží, a při svém rozhodování o celním deliktu vycházely pouze z protokolu

o zjištěném celním deliktu. V této souvislosti je přitom zpochybňováno dvojí: jednak totožnost deklarovaného zboží, t. j. podle názoru stěžovatele nebylo náležitě zjištěno, jaké zboží bylo v konkrétních případech skutečně vezeno, zejména, zda spolu s roztoky na kontaktní čočky byly vezeny nějaké léky a jaké konkrétně, když z pokynů příjemce zboží vyplývalo, že předmětem dovozu byly v některých případech léky, a jednak nedostatečně zjištěný skutkový stav za situace, kdy v době vydání rozhodnutí o uložení pokuty nebylo skončeno řízení o výši úniku na DPH.

Žalovaný, jakož i správní orgán v prvním stupni, vycházely při svém rozhodování především z údajů uvedených ve fakturách, jež stěžovatel předložil k dotčeným celním prohlášením. Z těchto faktur vyplynulo, že se jedná o roztoky na kontaktní čočky. Poukazuje-li stěžovatel na nedostatečně zjištěnou totožnost dováženého zboží, bylo by na místě, aby uvedl, v čem je nesprávné zjištění obou správních orgánů vyplývající z těchto faktur. Směřuje-li stěžovatelova argumentace k tomu, že správní orgány nezjišťovaly, zda spolu s roztoky na kontaktní čočky byly vezeny nějaké léky a jaké konkrétně, když z pokynů příjemce zboží vyplývalo, že předmětem dovozu byly v některých případech léky, pak nelze než poukázat na ustanovení § 105 odst. 4 celního zákona platného v době vydání prvostupňového rozhodnutí, jenž stanoví, že podáním celního prohlášení potvrzoval deklarant správnost údajů v něm obsažených a pravost dokladů, kterými bylo doloženo. Daným ustanovením tak byla založena objektivní odpovědnost osoby, která celní deklaraci podávala. Z dané odpovědnosti se proto stěžovatel nemůže liberovat odkazem na skutečnost, že nesprávné údaje, které o propouštěném zboží uvedl v celním prohlášení získal od příjemce zboží. Nebylo tedy povinností obou správních orgánů se zabývat tím, zda zásilka obsahovala kromě roztoku na kontaktní čočky i léky, když pro tento fakt měl svědčit, jak uvádí stěžovatel, pokyn příjemce zboží. Z tohoto hlediska je i plně pochopitelný a ospravedlnitelný postup Městského soudu v Praze, který nepřistoupil na provedení důkazu výsledkem zástupce příjemce zboží, neboť smyslem řízení nebylo prokázat, jaké instrukce obdržel stěžovatel pro vyplnění JCD. Pravdivost údajů obsažených na citovaných fakturách přitom stěžovatel nijak nezpochybnil.

K stěžovatelově poznámce týkající se vztahu řízení celního a daňového zdejší soud uvádí, že se jedná o dvě řízení upravená dvěma právními předpisy (celním zákonem a zákonem o dani z přidané hodnoty). Vzhledem k tomu, že obě řízení mají původ ve stejném skutku (v nesprávně vyplněných celních prohlášeních), a ve svých důsledcích jsou na sobě závislá, je třeba vyřešit otázku, jak postupovat, když v jednom z těchto řízení je vydáváno rozhodnutí za situace, kdy druhé řízení ještě není skončeno. V takovém případě má správní orgán právo si absenci výsledku rozhodnutí příslušného řízení vyřešit sám jako tzv. předběžnou otázku. Pokud by se pak v řízení později skončeném dospělo k jinému závěru, než jaký byl presumován v řízení dříve skončeném, je zde dána možnost toto dříve skončené řízení otevřít a jeho závěry revidovat prostřednictvím mimořádného opravného prostředku, jakým je obnova řízení. Pokud tedy v posuzovaném případě Celní úřad Praha V. stanovil výši celního dluhu částkou rovnající se nedoplatku na DPH a na cle, a tuto částku pak zohlednil i při stanovení výše sankce za celní delikt, jednal zcela v mezích v té době platných předpisů a jeho postup nelze hodnotit jako nezákonný.

Za důvod ke zrušení napadeného rozsudku nelze považovat ani námitku stěžovatele směřující ke skutečnosti, že napadené rozhodnutí žalovaného trpí formální vadou, když v jeho písemném vyhotovení není uvedeno v rozporu s ustanovením § 47 odst. 5 správního řádu jméno, příjmení a funkce oprávněné osoby, která rozhodnutí podepsala, když je zřejmé, že podpis na rozhodnutí nenáleží řediteli ČR, jehož jméno a funkce jsou na rozhodnutí

předtištěny, ale jiné osobě, jejíž jméno ani funkci nelze z rozhodnutí zjistit. Ze stěžovatelovy argumentace je zřejmé, že rozhodnutí žalovaného považuje za tzv. non-rozhodnutí, neboli rozhodnutí nicotné (nulitní). Pokud by tvrzení stěžovatele bylo pravdivé a Městský soud v Praze by tuto skutečnost opomněl, zavdávalo by to na základě kasační námitky důvod ke zrušení rozsudku jmenovaného soudu v řízení o kasační stížnosti. Nicotnost (neexistenci) správního aktu však způsobují jen takové vady řízení, které mají za následek situaci, kdy již o existenci správního aktu nelze vůbec hovořit. Může se jednat o vady spočívající například v rozhodování absolutně nekompetentním orgánem, rozhodování podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, v absolutním nedostatku zákonem předepsané formy, naprosté neurčitosti či nesrozumitelnosti obsahu rozhodnutí, a v důsledku toho jeho nerealizovatelnosti, nebo v absolutní nemožnosti plnění obsahu rozhodnutí. V posuzovaném případě však o nicotnosti rozhodnutí hovořit nelze. Bez ohledu na možné pochybnosti, které podpis osoby, jež rozhodnutí podepsala s dodatkem „v. z.“, a jež zjevně není ani jednou z osob na rozhodnutí uvedených plným jménem i s uvedením funkce, je totiž zřejmé, že rozhodnutí bylo vydáno i vypraveno kompetentním orgánem, bylo vydáno na základě platného zákona, v řádné formě, je určité, srozumitelné a plně realizovatelné. Pochybnosti o zákonnosti napadeného rozhodnutí jsou ke všemu vyvráceny ve vyjádření žalovaného (podepsaného jeho ředitelem) zaslaného Městskému soudu v Praze k podané žalobě, kdy žalovaný výslovně uvedl, že rozhodnutí bylo podepsáno oprávněnou osobou.

K uvedenému lze ještě podotknout, že stěžovatelův přístup k interpretaci ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu zakotvujícího povinnost uvést pod správní rozhodnutí jméno, příjmení a funkci oprávněné osoby pouze z hlediska systematického výkladu je neudržitelné za situace, kdy právní teorie i praxe zná a používá více výkladových metod, prostřednictvím kterých je třeba nalézt odpovídající interpretaci zkoumaného ustanovení. V této souvislosti je třeba připomenout zejména výklad objektivně–teleologický v plně širší. Objektivně–teleologickým výkladem se zjišťuje objektivní význam určitého textu z úhlu pohledu znalého adresáta právního předpisu. Jde tedy o otázku, jak může určitému textu rozumět znalý subjekt, jestliže předpokládá, že daný text byl psán racionálně uvažujícím subjektem při respektování právních norem vyšší síly (včetně takových právních principů). V rámci tohoto výkladu by mělo být zabráněno hodnotovým rozporům v právním řádu. Ačkoli systematický výklad může v tomto případě dát určitou odpověď na otázku, jaké důsledky pro interpretaci vyplývají ze skutečnosti, že uvedení jména, příjmení a funkce oprávněné osoby pod vydaným správním rozhodnutím, nelze přehlédnout další aspekty vyplývající z vlastního smyslu dané povinnosti i bezprostřední intertextové souvislosti. Citované ustanovení § 47 odst. 5 správního řádu má zajistit, aby rozhodnutí správního orgánu bylo podepsáno osobou, která je k takovému úkonu oprávněna, což má zajišťovat legalitu daného rozhodnutí. Kdo je osobou oprávněnou k podepisování rozhodnutí, a kdo je oprávněn tuto osobu zastupovat a jakým způsobem tak činí, upravují vnitřní předpisy správního orgánu. Je-li podpis osoby odlišný od osoby předtištěné na rozhodnutí, sama o sobě tato skutečnost nemůže automaticky znamenat, že rozhodnutí je podepsáno neoprávněnou osobou. Povinnost stanovená § 47 odst. 5 má tak zjevně zabránit případům, kdy by došlo k vydání rozhodnutí bez vědomí oprávněných osob (např. řadovým referentem apod.). Potvrdil-li ředitel celního ředitelství, že rozhodnutí podepsala osoba oprávněná, lze mít bezesbýtku za to, že bylo dikci správního řádu vyhověno. Daná skutečnost tak znamená, že vydané rozhodnutí vyjadřuje vůli správního orgánu (žalovaného), jež nemůže být nijak zpochybněna.

K poslednímu stížnostnímu bodu, týkajícímu se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z důvodu neurčitosti a neúplnosti výroku, Nejvyšší správní soud uvádí, že v případě této

námítky nebyly dány podmínky pro to, aby Městský soud v Praze o ní rozhodl, neboť nedostatek rozhodnutí žalovaného z hlediska jeho neurčitosti a neúplnosti byl žalobcem uplatněn až po době, kdy bylo možno podanou žalobu rozšířit o další žalobní body. Podle § 71 odst. 2 s. ř. s. může žalobce kdykoli za řízení žalobní body omezit; rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí, nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby. Přezkumné řízení vedené soudem podle dílu prvního, hlavy druhé, části třetí s. ř. s. je ovládáno jednak zásadou dispoziční, jejímž výrazem je skutečnost, že soud může přezkoumávat žaloby jen v rámci rozsahu a v mezích důvodů, jež jsou v ní obsaženy, a jednak zásadou koncentrační, kdy skutkové a právní důvody, pro které je rozhodnutí správního orgánu napadáno, lze u soudu uplatnit jen v zákonem stanovené lhůtě. Stejnými zásadami, t. j. zásadou dispoziční i zásadou koncentrace řízení, byla ovládána i procesní úprava obsažená v občanském soudním řádu, ve znění platném do 31. 12. 2002, podle které stěžovatel podával žalobu napadající rozhodnutí žalovaného. Podle § 250h odst. 1 tehdy platného znění o. s. ř. až do rozhodnutí soudu mohl žalobce rozsah napadení správního rozhodnutí omezit; rozšířit je mohl jen ve lhůtě podle § 250b. Z ustanovení § 250b odst. 1 o. s. ř. pak vyplývalo, že žaloba musela být podána do dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni, pokud zvláštní zákon nestanovil jinak, přičemž zmeškání této lhůty nebylo možno prominout. Napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 9. 4. 2001. Od tohoto dne počala běžet dvouměsíční lhůta jak pro podání žaloby, tak i pro její případné pozměnění nebo doplnění. Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatele na neurčitost a neúplnost výroku poukázala až při ústním jednání, které se uskutečnilo až dne 18. 12. 2003, nebyl Městský soud v Praze povinen o dané námitce rozhodnout. Skutečnost, že tak učinil, je proto z hlediska posouzení zákonnosti rozsudku Městského soudu v Praze zcela irrelevantní. Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud uvádí, že výrok druhostupňového orgánu nelze chápat izolovaně, ale pouze ve vzájemné souvislosti s výrokem správního orgánu prvního stupně, neboť pouze výroky obou těchto orgánů tvoří závazný a vykonatelný právní názor utvořený správními orgány ve správním řízení. V této souvislosti lze sice poukázat na určitou nepřesnost žalovaného, pokud výrokem rozhodnutí o odvolání pouze snížil pokutu uloženou prvostupňovým orgánem (Celním ředitelstvím Praha V.), aniž uvedl, jak uvážil o ostatních částech odvoláním napadeného výroku rozhodnutí, nicméně v kontextu znění obou rozhodnutí (výroku i odůvodnění), je zřejmé, jak bylo v posuzované věci rozhodnuto, a že rozhodnutím žalovaného byla změněna pouze výše uložené pokuty, přičemž ostatní části výroku prvostupňového orgánu zůstaly nedotčeny. Pro úplnost je třeba ještě dodat, že poukazuje-li stěžovatel na to, že touto námitkou by se měl soud zabývat i bez návrhu, což má nepochybně implikovat stěžovatelův názor, že neurčitost a neúplnost výroku zakládá nicotnost rozhodnutí, pak Nejvyšší správní soud uvádí, že ještě před přezkumem napadeného rozsudku z hlediska stěžovatelem tvrzených důvodů se soud věcí zabýval s ohledem na ust. § 109 odst. 2 a 3, jak je uvedeno výše, a nicotnost rozhodnutí žalovaného ani prvostupňového orgánu neshledal.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušit, neboť se nejedná o rozhodnutí nezákonné z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a rovněž zdejší soud neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné

pro nesrozumitelnost. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. 1. 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu